

UNIVERSUL LITERAR

**ABONAMENTUL
LEI 2,60 ANUAL
ABONAMENTELE SE FAC
NUMAI PE UN AN**

COLABORATORII ACESTUI NUMĂR
Gabriela I. A. Vuculescu, C. Tonegaru, G. Pruteanu, I. Scăenaru, C. A. I. Ghica.

ANUNCIURI
LINIA PE PAG. 7 și 8
BANI 20



Voluntarul italian Toti. lipsit de un picior

O Taină...

de CESAR PRUTEANU

Iav și Li își arăta căruța și se așezară osteniți de umbrel pe un tâpșan, în umbra cedrilor vârstnici în răcoarea unui păraș galcevițor.

Băiatul să fi fost cam de vre-o nouă ani, fata ceva mai mică, amândoi veseli și rumeni la față. Cel dintâi, lăsa jos sarcina de lemne ce-o adunase de prin colțuri marginase, iar fata împrăștie buchetelul de nufăr ce-l avea în dar dela Colin, bătrânul păstor al satului...

Era o zi caldă de Iunie și soarele punea aur pe coperișurile drepte ale cășoarelor din Bethleem...

Prin ponoare, glasuri rătăcite slăveau, prin cântec dimineata și tril somnoros de privighetori firma tăcerea când și-când...

— Așa!... suspină Iav ușurat ștergându-și fruntea de nădușală. O sarcină de lemne face pentru azi?

— Face! zise Li, măsurând erengetele de lămâi Mirositoare ce le strânsese frățianu-său...

— Tata Loc n'o să se mai supere că am umblat după fluturi rasna...

— N'are decât să se supere, d'ac'o vrea!

— Arome are din ce să pre-gătească...

— Are din destul...

— Li?

— Ce-i?

— Sunt curios să deschid cutiara.

— Și eu sunt curiosă... dar... na... Iav să nu faci una ca asta...

Băiatul o privi nedumirit:

— De ce?

— Pentru că trebuie să-i dăm drumul.

— Și pentru ce mă rog? Fluturile ca ăsta așa de mare și frumos.

Ai mai prins tu vre-o dată Li?

— Nu!

— Atunci?

— Mi-am amintit că tata ne-a oprit să-i prindem...

— Ne-a oprit...

— Da... și să-ți spun... da, da... acum mi-amintese tot.

— Spune.

— Da, să-ți spun. Și Li se trase lângă urechea lui și începu să-i grăiască încet, șioasă o taină prin vorbe scoase într'un răsuflet abia auzite:

— Odată, alergam prin smărcurile bălții din apropierea noastră să prind un fluture ca ăsta, tot așa de mare și frumos. Alergam însă zadarnic. Zborul lui domol îmi imbia pasul și când credeam că e gata să-l prind atunci îmi scăpa printre degete și-și muta locul de pe un nufăr pe un mărgăritar, de pe un mărgăritar pe o cicoare și de prins nici vorbă...

— Și?

— Și ce să vezi, tata tăia niște butnei de împrejmuț gardul, mă vede alergând, mă oprește și-mi spune cuprins ca de spaimă:

— Ce faci? Nu e bine... fata tatii, țerește-te cât poți de acești fluturi violeni.

— De ce tată?

— Pentru că n'aduc decât moarte.

M'am speriat.

Da, urmă el. Pe drum înspre Golgota un fluture ca ăsta cu

aripile rubinii a sărutat fruntea lui Isus...

Iav făcu o mișcare.

— Da, a sărutat fruntea lui Isus, mai zise Li și se trase la buchetul ei de nufăr... Iav adună sarcina lui de lemn mirositor și căută să o ridice. Era tare mâniat că alergase degeaba după un fluture frumos și că întârziind nu va putea ascunde acasă pățania avută.

Apoi ea va trebui să-și înfrăneze dorul de-a fi pentru o clipă stăpânul lui. Se întorcea în dreapta și în stânga și nu știa ce să facă mai întâiu. Mai întrebă pe Li:

— Și tata Loc n'a mai adăugat nimic la întâmplarea asta? Nu te-a sfătuit alt-fel?

Li nu ridică ochii ei învărtind în mână un bob de nufăr galben ca șofranul păru că se gândeste:

— Ba, frățioare...

Iav se întoarse întrebător spre ea:

— Și anume?

— Mi-a spus să mă ferese întotdeauna de fluturile ăsta dacă desmerdându-l nu voese să mor. Fluturile ăsta a fost semnul trimis de Iehova lui Isus blândul că suferințele lui se vor sfârși și că sufletul nelătinat va fi slobozit din trup și că aripa fluturășului va urea la noui.

— Așa ți-a spus el?

— Așa... țiu minte cuvânt cu vânt...

— Prea bine... Și în crecerul mient al lui Iav năvăli ca într'o negură un gând luminat, euceritor...

— Dacă ar muri și el precum a murit Isus? Dacă fluturile morții cel cu cap hăd zugrăvit pe spinare îl va săruta și pe el la fel? Nu va fi oare alinul, sfârșitul suferințelor lui de atât amar îndurate?

Dacă?

De ce să mai trăiască. N'o duce el rău, din zi în zi tot mai rău?

Ce-i mai trebuie lui viață? Toată ziua fișchuit și hațjocorit de tata Loc. Pentru ce? Pentru că nu e copilul adevărat al lui ei al unui consul păgân zămislit cu o Iudee într'o noapte de orgie? Și astfel vitreg păgân cu sufletul tata Loc nu-l prea are la stomac. I-a spus-o de mult aceasta. Dar el n'a avut încotro și a răbdat.

Dar a răbdat prea mult. Acum e hotărât să se scape de viața asta urată. Toată ziua i-a cărat sarcini de lemn mirositor pentru aromele ce le alcătuște mortilor la îngropare tata Loc. Și el tot nu e mulțumit.

— Dacă ar muri? N'ar mai zice că a fost păgân și tata Loc ar simți lipsa lui. Dar pe Li cum s'o lase?

Eh! Li, o să verse o lacrimă și o să-l copere cu florile ei de nufăr și o să-l dea degrabă uitărei, jucându-se cu Saum care e Iudeu, get-beget crescut în templul din Sagoda...

Dar tata Loc n'o să-l uite așa degrabă gândindu-se că și-a cheltuit la îngroparea lui aromele alcătuite pentru alții. Ce-i pasă lui de toate astea. Va muri! Și gândul acesta i se înfățișa mai mult în minte, îi cu prinse toată grija de mâine și se înfioară sub puterea lui ucigătoare...

Ținea mult să se ducă cât mai mult în cer să cunoască și să se închine cucernic înaintea lui Isus. Se întoarse spre Li. Fetita nepăsătoare se juca cu florile de nufăr.

— Li!

— Ce-i Iav?

— Eu deschid cutița.

— Nu, n'o deschide!... nu trebuie să vedem fluturile...

— Li, eu trebuie să-l văd!...

— Te va bate tata Loc...

— Imi va zimbi Isus!... Și Iav deschise nerăbdător cutița și dinăuntru un fluture mare sbură într'un cerc și se așază pe fruntea lui...

— Li își acopri fața.

— Uite, Li... mă sărută... precum l-a sărutat odată pe Isus. Și fata privi cu ochii ei cumiți

cum fluturile blând se așază în mîna lui.

Avea un trup ca de bondar încet cu trei inele groase și Iav văzându-le întrebă:

— Li.

— Ce-i Iav.

— Câți ani ai tu?

— Nu le știu numărătoarea.

— Nici eu nu știu.

— Tata Loc zice că păcătuiți știind...

— Dar când nu păcătuiți?

— Când ne înfrînăm gândurile toate!...

— Și când nu gândim?

— Când ne cuprinde somnul de vezi!

— Atunci? Când merge sufletul în ceruri în preajma lui Isus cel blând?!

Și Iav plecă căpșorul roscat pe tâpșan închise pleoapele ca sub o apăsare streină și adormi în somn de vezi ca luat de apa unui vis plin de otravă, dulce imbiator...

Li răsă de somnul lui Iav și-i coperi cu nufăr și lotus pe când fluturile Morții se deslipi de pe fruntea lui ca o potală de sânge.

Frontierele statelor germane

Germania, țară de bună rânduală și înțeleaptă organizare, e plină totuși de ciudate incoerente și anomalii administrative. Astfel, ziarul *Le Temps* ne dă următoarele fapte curioase. Printre statele mici ale Confederației germane frontierele sunt trase în chipul cel mai alandala cu putință. Așa, în Turingia sunt o sută cel puțin de enclave, de bucățele de pământ străin băgate unele într'altele, adevărate insule aparținând unui stat, dar cuprinse în teritoriul altuia.

La Kranichfeld, în aceeași stradă, patru case sunt ale statului Saxonia-Weimar, iar următoarele trei sunt ale statului Saxonia-Meiningen. După acestea, urmează, o altă casă, la cotitura străzii, care jumătate face parte din Saxonia-Weimar și jumătate din Saxonia-Meiningen.

Tot în orașelul Kranichfeld, sala cea mare a așezământului *Raths-Keller*, berăria comunală, e tăiată în două de granița dintre amândouă ducatele saxone. Și fiindcă ora de stingerea focurilor nu e aceeași la amândouă statele, frontiera dă băutorilor putință ca să treacă dincolo de ea pentru a-i mai prelungi timpul de băut.

La Wickersdorf, hotarul dintre regatul Saxoniei și ducatul Altenburg, trece peste case. Într'un na din acestea, frontiera împarte bucătăria în două, așa că femeia de casă aprinde focul pe teritoriul saxon, iar crățițele și tigăile sânt atârinate parte pe peretele din Saxonia și parte pe cel din Altenburg.

La Lilienthal, în apropiere de Brema, granița prusiană trece printr'un joc de popice. Și fiindcă, ziua de *Busslag*, ziua de pocăință, nu cade tot la aceeași dată în Prusia ca și'n orașul liber. Jucătorii emigrează, după cum se prezintă cazul și le vine la socoteală, de pe unul pe cel alt teritoriu.

Tot astfel de anomalii există și la Altona.

Noi v'am văzut plecând...

Doamnei Lia V. Brătianu

*Noi v'am văzut plecând, în clipa de noroc
In ochii-aprinși purtând al vitejiei foc,
Mergeți senini spre jertfă, pe-al patriei altar
Și înapunți doritul, mareș vis secular.*

*De mult v'asleaptă frații să puneți frâu sclaviei,
Să puneți iar Carpații sub scutul României!...*

*Noi v'am văzut plecând, dar noi n'am plâns... Iubirea
De patrie-i mai tare, de cât chiar însu-și firea
Cea omonească supusă alător încredări!...*

... Dar când a-ți fost departe, am stat eu ochii'n zări

*Căci noi avem cu toate, în mîndru-nă șirag
Un fiu, un soț, un frate sau un loquidnic drag!...*

*Va celi întoarcerea țarăș — nu toți, — dar veți purta
Pe frunte-auriea martirilor străbuni,
Iar cei căzuți în lupte, de-apururi vor avea
Recunoștința noastră, căci au fost mari și buni*

*Și și-va jertfit viața, ca-o școală nepăsare
Spre-a încheia de-apururi o Românie Mare.*

Gabriella I. Anastasiu-Vuculescu

EROII NOSTRI



Sublocot. de rezervă
Ilie Steliu, reg. 49 calugăreni



Sublocot. Ion V. Modărdici
reg. 55 infanterie



Locot. Emil Popovici
reg. 18 Gorj



Locot. Rafael M. Stănescu
mort spit Filantropia-Craiova

BALADA RUSA

de B. MGN.

Iubia atâta pe Nadega sa, că nu putea să trăiască o zi fără să o vadă, și ea iubia atâta pe Ivan al ei că, pentru ea'n trecut să-i trimeată un zâmbet și o sărutare din vârfurile degetelor ei frumoase, ea sta în fiecare zi la fereastră să lucreze în odaia cea mare, întunecoasă și tristă.

În odaia cea mare, întunecoasă și tristă, fereastra, de unde ea vedea pe Ivan trecând, se întunecă într-o zi, pentru că iarna care sosese în Rusia pe neașteptate, puse pe geamuri arabescuri de chiciură și le nimici toată fericirea, dar Nadega topia arabescurile de chiciură cu suflarea ei, sau seria în ele numele aceluia la care se gândea.

Ea scria numele aceluia la care se gândea, atât de des, că tatăl său află taina, și în timpul nopții, cu tot frigul și zăpada, el își duse lăta în fundul steptelor Finlandei. Astfel că a doua zi, în loc de drăgălașul chip al Nadegei, împodobit cu ghirlande de arabescuri de chiciură, Ivan nu văzu de cât o fereastră închisă.

El nu văzu de cât o fereastră închisă, a doua zi și'n zilele care urmau; atunci, cuprins de mare neliniște, se duse la vrăjitoarea Krisba ca să afle în ce loc dusesse pe iubita sa.

Pentru ea să afle în ce loc dusesse pe iubita sa, el se duse să întrebe pe vrăjitoare. — Intoarce-te acasă, îi zice ea; la poartă te-asteaptă un cal, nu te îngriji de nimic, calul te va duce unde vrei să te duci, dar bagă de seamă la un singur lucru: să te întorești înainte de apusul soarelui.

Să se întorească înainte de apusul soarelui, îi spuse vrăjitoarea; dar el găsiu-și iubita singură într-o căsuță de dincolo de pădure, se uită acolo până seara dându-i ultimele sărutări calde, pline de făgăduințe și de planuri pe viitor, el văzu soarele infundându-se în pădurea de brazi, pe care trebuia s'o străbată ea să se întorească.

Ca să se întorească, el trebuia să străbată o pădure neagră de brazi; atunci el se aruncă în grabă pe cal; calul porni în mare trap fără ea s'atingă cu piciorul zăpada și din pragul ușii, Nade-

ga zămbitoare, îi trimetea sărutări strigându-i: Intoarce-te în curând.

Să se întorească în curând strigă Nadega, în timp ce calul fugea prin pădurea neagră de brazi și și lupii, eșind din toate desigurile, urmăreau pe cal și călăreț, scoțând urlete înfiorătoare.

El urlau înfiorător, ținându-se la distanță pentru că se mai vedea soarele ca o pată roșie printre ramuri; dar deodată pata roșie dispăru și Ivan amintindu-și sfatul Krisbei vrăjitoarea, își grăbi calul, care galopa, urmat de întreaga haită de lupi.

Urmat de întreaga haită de lupi sârmanul cal galopa în zadar, căci Ivan nu se mai văzu aici-odată și la usa căsicioarei, colo în stepele Finlandei, palida Na-

BAZEILLE

— De Paul Déroulède —

*Ori cât l'ar muștra unii eu nu-i găsec o vină
Acestui preot care fu străbătut de ură,
Și uitase pentru-o clipă doctrina lui divină,
În ziua când dușmanii în satu-i străbătură.*

*Porniră bavarezii vârteji din casă 'n casă
Lăsând numai ruine și jate 'n urma lor,
Și fără remușcare de chinul ce apasă
Pe victimele acestea, porneau nepăsători,*

*'Nainte, tot 'nainte. Ajunseră acum
În piața catedralei. Ai noștri se luptau
Cu-o desnădejde sumbră croindu-și de-abia drum
Prin sute de cadavre ce'n somn etern dormeau.*

*De-odată-un glas puternic strigă pretung: La arme!
Eru bătrânul preot ce 'mbărbăta pe-ai săi,
Luând chiar el o armă și 'naintând să sfarme
Puterea neînvingă a cruzilor călăi.*

*Înflăcărați ai noștri se-avântă tot mai tare
În lupta 'nversunată ce s'a pornit acum,
Dușmanii cad într'una dar alții vin precum
Vin valuri care umflă infuriata mare.*

*Și lupta se sfirșește în contra noastră, dară
Priveliștea măreață ce'ndată au văzut,
Dușmanii fu: sub ziduri în rândul lor căzut,
Bătrânul preot care, murise pentru țară.*

Constantin A. I. Ghica

INCONSOLABILA

de MICHEL PROVINS

Arlette de Greuze, 28 de ani, — blondă, ochii scântelitori.

Daniel Pralin, Frumosul Daniel, 32 de ani. — Foarte distins și spiritual.

În micul salon, unde stăruirile sunt lăsate pe jumătate lăsând să pătrundă razele oboșite ale unei zile întunecată de Noembrie, dna de Greuze în fața unei oglinzi vechi, își examinează cu coada ochiului talia și toaleta. Rochia e de o nuanță heliotropului închis. E gata, numai având de pus decât pălăria. Se lungeste pe o sofa. E foarte neliniștită. Din scrisorile aruncate pe masă, ia una cu picuț îndoliat. Citirea acestei scrisori o impresionează.

Servitorul (anunțând), — Domnul Pralin.

Foarte elegant D-l Pralin salută respectuos pe D-na de Greuze, apoi sărută cu pasiune micuta mână care i se întinde.

Pralin. — Sunteți tristă?

Arlette. — Nespus de mult.

Pralin. — Suvenerul trecutului, nu e așa?

Arlette. — Da, mă, cu seamă, zice de astăzi. Zi lamentabilă pentru mine care am pierdut o ființă scumpă și iubită. Astăzi e tocmai un an (strângând mâna lui Daniel). Foarte frumos din partea D-v., că ați venit.

Pralin. — Pardon. Promisesem.

Arlette. — N'o să fie tocmai o vizită plăcută pentru D-v., aceea pe care o vom face acum la cimitirul sârmanului meu Edmond.

Pralin. — Nu merg pentru regretatul D-v. soț, pe care de altfel nici n'am avut onoarea să-l cunosc, ci merg numai pentru D-v. pentru a avea un companion.

Arlette. — Vă mulțumesc. Astăzi am nevoie de ajutorul D-v. (schimbând vocea). Ați adus coroana?

Pralin. — Da, e jos în trăsura, Trandafir și violete după cum ați dorit.

Arlette. — Vă sunt recunoscătoare și pentru acest serviciu.

Pralin. — E foarte natural de altfel — și eu mă simt fericit că am putut... să vă fac acest serviciu.

Arlette. — Sunteți dispuși să mă vorbim câteva minute mai înainte de a pleca la cimitir?

Pralin. — Cu plăcere, mulțumesc.

Arlette. — Mă simt tulburată gândindu-mă că trebuie să mă duc astăzi la cimitir. Am impresia că retrăiesc momentele nefericite de acum un an.

Pralin (privind scrisorile de pe masă). — Ați citit scrisorile lui, de sigur, și cări v'au impresionat.

Arlette. — Da, printre ele am citit și aceea pe care am timis-o surorii mele anul trecut.

Pralin. — Sunt indiscret dacă citesc și eu?

dega vine adesea săntrebe pădurea cu privirea, dar pădurea de brazi negri, nu-i desvăluie niciodată taina.

Trad. de Vasile și Marin Andreescu.

Proverbe și zicători marinărești

Marea face spiritul omului, iar undele îi dau inteligența (Finlandez).

Un nebun aruncă o piatră în mare și o sută de amirali n'o pot scoate. (Rusesc).

Broscoiul din moreila lui sfidea-ză imensitatea oceanului.

Dacă ai noroc, fă-te marinar.

C. Tonegaru

Arlette.—Nu, nu, puteți citiți, e vorba și de D-s.

Pralin (cilind). — «Trebuie în adevăr să existe o putere misterioasă, un Dumnezeu, de oarece mi-a împus existența; nu înțeleg cum am mai putut vieții ieri, în urma nenorocirii. De la moartea iubitelui meu Edmond, după această săptămână trecută într'un paroxism de suferință, doctorul mi-a dat voie să depun o coroană de trandafiri pe mormântul lui. În acea seară cinutul era plin de indurați. Am rățicit așa până ce zorii zilei începuse să se arate. Ajungând aproape de mormântul lui, toată puterea mă părăsi; am avut o criză de nervi. Lacrimile lui curgeau sroace și simțeam cum lui ard obrăjii. Apoi deodată simții că mă sufoc și mă rostogolii la pământ. Inima mea incănsolabilă părea că se slărmă. Cât timp am rămas așa? nu știu singur. Când deschisei ochii era noapte. Înghetașem de frig, și aproape de mine ajungându-mă să mă ridic, era un domn înalt, care părea foarte mișcat. Foarte respectuos se oferă să mă conducă acasă. Mă simțeam așa de slabă, că îi primii ajutorul.

Arlette.—Pără ajutorul D-v. astăzi poate eram și eu lămpă el. D-v. m'ati scăpat de 2 ori: în seara aceea și apoi în zilele următoare încurajându-mă sincer și povățuindu-mă. Astfel încet-încet mi-ati redat viața.

Pralin.—Ați fi dorit, ceva mai mult?

Arlette (zâmbind).—Nu...

Pralin.—Atunci nu mai fiți tristă.

Arlette.—Aniversarea, scrisoarea, suvenirul... toate astea mă ueliniștesc. La urma urmei aveți dreptate. Să mergem. (oprindu-se). Să mergem?!

Pralin.—Cum doriți, (privind pe Arlette care se duce să-și ia pălăria). Ce rochie elegantă.

Vă aranjează de miuune.

Arlette (intorcându-se).—Nu e așa? Simt o bucurie copilărească de a mă îmbrăca în rochii colorate... cufori severe. Dar e un an și mai bine, și pe urmă e un heliotrop închis. Eu cred că tot doliu e.

Pralin.—Dar suferința nu se arată numai prin doliu, ci după inimă, după suflet. Un exemplu? D-na de Vesubie, văduva bărbatului celui mai înșelat din întreaga Franță, și acum după 3 ani dela moartea lui, tot mai poartă doliu.

Arlette.—O aranjează, iată tot.

Pralin.—Prin urmare vedeți că nu imbrăcămintea...

Infidelitate lucreră.

Arlette.—Sunteți dispuși să spuneti prostii, după cât văd. Da, da, ochii D-v. o spun.

Pralin.—Ei asta e!

Arlette (geloasă).—Știu de ce ați pomenit de d-na de Vesubie, spre a vă reaminti de amica ei, mica Mercedes, pe care alți iubitori și pe care poate că o mai iubiți!

Pralin.—Oh!

Arlette.—Pentru Dumnezeu, dar femeia aceasta s'a otrăvit pentru D-v.

Pralin.—De unde! farmacistul a greșit rețeta.

Arlette (râde).—Lasă, lasă.

Pralin.—Așa, râdeți, mai bine de cât să fiți geloasă, când știți foarte bine că eu trăiesc numai pentru dv.

Arlette (mișcată).—Adevărat?

Pralin.—Nu e nevoie să întrebați, dar vreți să fiți mai sigură de sinceritatea făcută, da... da...

Arlette.—Pentru că prea forțată de această cucerie, mă cam înspăimânt de cruda realitate.

E așa de frumos și dulce sentimentul pe care mi-l desvăluți, — acest sentiment de prietenie...

Pralin.—...de amor.

Arlette.—Da, nu zice, sentiment de amor, care a rămas și până astăzi nepătat și tot așa de respectuos ca o prietenie. E așa de frumos visul asta că mi-e teamă de o deziluzie. Și acum, mai mult ca oricând ași avea nevoie să mă folosesc de sinceritatea dv.

Pralin, apropiindu-se de ea. — Vă rog chiar să nu vă îndoiți de sinceritatea mea și să contactați pe ea.

Arlette îl privește impresionată. După puțin timp.

Romanță în amurg

Vino...

Vino că te aștept;

Că ți-am pus în glastră numai crisanteme;

Am roșit cerdacul și-am totiat mai drept

Spre castani drumeagul — singuru 'nțelept,

Ce mai stă 'n grădină neschimbat de vreme.

Vino că te aștept,

Până nu 'ncelează doru'mi să te cheme.

Vino, nu te teme...

Streășine deacuma, n'or mai plânge 'n ploaie;

Nucul de la poartă, azi e mai tăcut.

Peste parc, noianuri, frunzele-au căzut

Și pe-alei castani lacrimând se 'ndoate.

Vino! Din trecut

Amintiri în suflet, îmi răsar greoase.

A trecut pe stradă ultimul drumet;

Linștea se lasă tristă ca 'nșerarea,

Linștea se lasă grea ca un înghet.

A trecut pe stradă ultimul drumet

Și din aripi, parcă, flutură iutavea.

Ultimul drumet...

La fereastră vântul cântecetele 'și geme.

Vino că te aștept,

Până nu 'ncelează doru'mi să te cheme...

Ion Scăenaru

Arlette.—Ce oră e?

Pralin.—Patru.

Arlette.—Dacă am lua mai întâiu ceaiul împreună? Asta ne va prinde bine pe drumul ce-l avem de făcut pe vântul acesta rece. — E frig afară?

Pralin.—Da, foarte frig.

Ceaiul e servit în pahare de argint. Serviciul e așezat pe o măsuță de Samovar. După ceai, amândoi rămân liniștiți.

Pralin (după un timp). — La ce vă gândiți?

Arlette (visătoare). — La multe...

Pralin.—A fost delicios ceaiul, mai ales într'un tete-ă-tete amical și într'un salon așa de frumos.

Arlette.—Simt o voluptate nespūsă, când mă găsesc aci lângă gura sobei aproape de fîntoale binefăcătoare. Mă gândeam adineauri la arborii uriași din cimitir, cari trebuie să se îndoiescă neîncetat sub vântul acesta puternic.

Pralin (așezându-se alături de ea pe sofă). — Ce impresionabilă sunteți pe ziua de astăzi. Cea mai mică senzație, un nimica tot, vă tulbură.

Arlette.—Sunt nervoasă. Nici inima mea nu știe ce vrea.

Pralin, apropiindu-se. — Inima dv. vibrează ca o coardă de harpă

Arlette.—Gata să pleznească...

Pralin.—Lăsați inima să cânte armonia dorită.

Arlette (surprinsă). — Armonia?

Pralin.—De sigur. Armonia amorului. Cântecul victorios al naturii.

Arlette (rezistând). — Nu... nu...

Pralin (apropiindu-se și mai mult). — De ce? Inima știe ce spune... Inima vrea un sărut dulce...

Arlette (zăpăcită). — Daniel... Daniel...

Pralin.—Nu mă iubiți, nu e așa?

Arlette.—Ba da... vă iubesc, dar asta nu se spune și nu se întreabă, mai cu seamă acum când nu mai am nici o putere.

Pralin (încurajat). — Dumnezeu dă voie unei inimi tinere să guste din paharul feteirii îmbătătoare. Ați cedit pe Musset care spune: că Dumnezeu vrea ca uitarea să vină inimei după cum somnul vine ochilor... Lăsați-vă legimată de această uitare. Un sărut pentru a uită tot... vreți... vreți tu Arlette? Nu e așa că vreți?

Arlette (învinșă). — Te rog... nu!

Pralin.—Ba da, ce importanță

poate avea toate prejudecățile lumii, de vreme ce fără a căuta nimic, ai găsit ceiaze trebuită: îmbătarea inimei pentru amândoi, care face din sufletele noastre unul și același.

Arlette (după o clipă de ameteală). — Monstruic...

Pralin.—Da, monstru, fiindcă am ghicit și ți-am desvăluit ceiaze gândeam de mult timp amândoi? Oh! micuța mea Arlette. — Știi ce propun? O masă, pe care s'o luăm amândoi într'un restaurant de Boulevard, retrași într'o cabină numai noi.

Arlette.—Ba eu te invit. Și asta fiindcă ți-a plăcut așa de mult ceaiul de adineauri. Te invit chiar aci la mine... Mă simt mai bine, mai aproape de tine, mai înălțuită de tine, aci. Afară e frig, aici e cald și frumos. Vom vorbi mai liniștiți, nesupărați de nimeni. După un pahar de șampanie îmi vei recita din Musset.

Pralin (sărutând-o). — Ești divină. (aducându-și aminte). Aoleo! Am uitat: birjarut ne așteaptă afară.

Arlette.—Așa e. Și coroana? Așteaptă (sună pentru servitor) Ioset, sunt cam bolnavă. Dute te rog jos. În trășura cu care a venit d-l Pralin, e o coroană, ia-o și du-o la cimitir. Știi pentru cine e!

Traducere de
Corneliu Ionescu

SACUL CU GLUME

La o școală superioară de fete, la cursul de istoria romană, profesorul termină ast-fel lecția:

— Omorătorii lui Cesar fură atun-gați la Filipi și acolo omoriți. D-șoarelor, să țineți bine minte acest nume, căci însemnează sfîrșitul Republicii romane.

Didina, în gândul ei:

— O, n'am să-l uit. Filipi e toc-mai numele iubitelui meu la plural. Peste două luni, profesorul, la examen, întreabă pe Didina ast-fel:

— D-șoară, poți să-mi spui d-ta numele localității în care periră omoritorii lui Cesar?

Didina, se gîndește bine și răspunde repede:

— Numele acelei localități este... Costichii.

Exclamația unui cititor de ziare:

— Ciudat lucru! Toată Europa cere capul împăratului Wilhelm, și cu toate acestea toți nic într'un glas, că și l'a pierdut cu desăvîrșire!

Soldatul Gheorghită-Sogaciu e dus la căpitanul său, alba fiindu-se pe picioare de beat ce era. Căpitanul îi dă câte-va zile de carceră. Pe când îl țarau să-l închidă, Gheorghită mormăie:

— Nu e drept. Pe butelia din care am băut vin era scris: «Premiat la diferite expozițiuni». Acuma, iată în-trebu: ce noimă are areștăl meu; pe când vinul e premiat, al care'l bea și fie pedepsit?!

Un tânăr, cătând un serviciu, se prezintă la secretarul general al unui minister. Acesta, om care cătea multe și era în observator, se uită lung la aspirant și-i zice:

— Ești însurat, nu e așa?

— Nu, domnule. Sgârșiturile de pe obraz mă le fac eu cu briciul, căci mă raz singur.

Chiorescu se ridică să plece din cafenea, dar nu și găsește pălăria.

— Chelner, strigă, ia vezi, te rog, unde mă-o fi pălăria!

— Uite-o colo sub masă, domnule Chiorescu, îi răspunde chelnerul.

— O, zăpăcitul de mine, exclamă bietul miop, o credeam că e seimpătoare: de un ceas de când tot scuipe în ea!

FILOTEI MOROȘANU OSTAȘ-CALUGAR



Retras în viața monastică, a auzit, în liniștea închinăciunilor sale, glasul patriei amenințate. Mai înainte d'a intra'n mănăstire, fusese militar; acum iar militar ceru să devie, până la trecerea primejdiei. Voia i se îndeplini de autoritățile respective, și astăzi, cu gradul de sergent, smeritul călugăr ia parte la lupte într'o companie de mitraliere.

După terminarea războiului, patriotul și viteazul monah se va întoarce iar la metania căreia îi este închinat, spre a mulțumi Domnului de victoria ce ne va fi dăruit, de isbânda dobândită de armele române.

Pentru ori-ce reclamațiuni sau schimbări de adrese, d-nii abonați sunt rugați a atășa și una din benzile cu care primese ziarul «Universul Literar», contrar, reclamațiunea sau schimbarea de adresa nu vor fi rezolvate.